

W tym numerze:

- ⇒ KAŻDE PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE MUSI INDYWIDUALNIE UZASADNIĆ ZAKAZ UPRAWY GMO – TWIERDZI DALLI
- ⇒ CIOŁOS OSTRO INTERWENUJE W SPRAWIE UPROSZCZENIA WPR
- ⇒ PROPOZYCJE KOMISJI W SPRAWIE REFORMY WPR ODSUNIĘTE NA PAŹDZIERNIK

KAŻDE PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE MUSI INDYWIDUALNIE UZASADNIĆ ZAKAZ UPRAWY GMO – TWIERDZI DALLI

Unijny Komisarz ds. Zdrowia John Dalli ostrzegł w zeszłym tygodniu przedstawicieli państw członkowskich, że według przyszłych przepisów obejmujących klauzulę derogacyjną wobec stosowania GMO (opt-out), zezwolenie na wprowadzenie krajowego zakazu uprawy zatwierdzonych organizmów genetycznie modyfikowanych w jednym państwie członkowskim nie będzie stanowiło precedensu dla [podobnego zwolnienia] w przypadku innego kraju.

Dalli wypowiedział te słowa na zorganizowanym w minionym tygodniu posiedzeniu Rady ds. Środowiska, gdzie ministrowie omawiali listę potencjalnych powodów dla zastosowania tzw. klauzuli zwolnień narodowych, które Komisja opublikowała w zeszłym miesiącu (patrz m.in. ramka na końcu artykułu). Sugerowali oni również dodatkowe powody, jakie ich zdaniem, mogłyby podać poszczególne państwa członkowskie w odniesieniu do zakazu upraw GMO, zatwierdzonych na szczeblu unijnym.

Komisarz sprecyzował, że jakiegokolwiek środki działania podjęte przez dane państwo członkowskie będą musiały być uzasadnione i nie zostaną przyjęte automatycznie, tylko dlatego, że są na liście potencjalnych powodów, lub też ponieważ inny rząd posłużył się już podobną argumentacją.

Uzasadnienie działań

„Powód, który może być przekonywujący w przypadku jednego państwa członkowskiego, wcale nie musi być słuszny wobec innych”, powiedział ministrom Dalli, podkreślając wcześniej, że każde działanie „musi zostać uzasadnione i uargumentowane zgodnie z określoną specyfiką danego państwa członkowskiego lub regionu, w którym ten środek ma obowiązywać.”

Dalli odniósł się także do obaw, jakie wyrażali reprezentanci niektórych państw członkowskich na temat precedensu, który można by ustanowić, pozwalając na odstępstwa od stosowania GMO w oparciu o zamówienia publiczne, tak jak to zasugerowała Bruksela.

„Pozwólcie mi wyjaśnić, że ten i pozostałe podane dla orientacji przykłady dotyczące interesu publicznego, które zidentyfikowała Komisja, są już przewidziane w Traktacie – tak jak moralność publiczna lub ład publiczny; albo w istniejącym prawie precedensowym Trybunału Sprawiedliwości – tak jak polityka społeczna lub cele polityki kulturalnej; albo też można je wywnioskować z pojęć istniejącego prawodawstwa wtórnego – tak jak unikanie obecności GMO w innych produktach”, argumentował Dalli.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Dodał też: „Jasne jest, że powody wymienione na tej liście nie mogą stworzyć precedensu, ponieważ istnieją już one w unijnym prawie”.

Podnoszone są obawy

Niemniej jednak ministrowie nie wydawali się być przekonani, a kilku z nich ma zamiar podczas następnej debaty wspomnieć o pewnych obawach.

Nathalie Kosciusko-Morizet z Francji ostrzegła, że trudno będzie uzasadnić na forum WTO pewne posunięcia, podając powody odwołujące się do moralności publicznej. Miała ona nawet większe obawy co do możliwości wykorzystywania porządku publicznego jako powodu do wycofania się ze stosowania [GMO] – wyraziła to słowami: „Czyż nie jest to legitymizacja siłowych działań, które tak czy inaczej są sprzeczne z prawem?”

Brytyjska szefowa resortu rolnictwa i środowiska Caroline Spelman również argumentowała, że kwestie porządku publicznego „mogłyby zachęcać do niepokoju publicznego” wśród grup, które chcą naciskać na zakaz stosowania GMO.

Poniedziałkowa debata pokazała, że gdyby propozycję poddać pod głosowanie już jutro, mogłaby się znaleźć kwalifikowana większość, która byłaby przeciwko.

Kosciusko-Morizet powiedziała, że Francja nie będzie omawiać tych propozycji aż do czasu gdy spełnione zostaną wszystkie warunki, wymienione we wnioskach Rady z 2008 r. w sprawie systemów zatwierdzania GMO. Chodzi szczególnie o apele, jakie wystosowali ministrowie ds. środowiska, dotyczące oceny wpływu społeczno-ekonomicznego i rewizji procedury oceny zagrożeń dla środowiska.

Kilku innych ministrów również podkreślało, że zanim przystąpią do prac nad dalszymi propozycjami w sprawie upraw chcą, aby wnioski w pełni spełniły warunki.

Niemcy pozostają przeciwne tym propozycjom na tej podstawie, iż zaszkodzą one rynkowi wewnętrznemu i nie są zgodne z przepisami WTO. Zdaniem Joke Schauvliege z Belgii, propozycje nie oferują żadnych zadowalających rozwiązań dla wszystkich nierozstrzygniętych kwestii politycznych i prawnych.

Rozbieżne opinie prawne

Pozostali ministrowie byli niezadowoleni, że opinie służb prawnych wszystkich trzech instytucji wspólnotowych – Parlamentu Europejskiego, Komisji i Rady – różnią się od siebie w sprawie legalności środków działania w ramach unijnego rynku wewnętrznego i przepisów WTO. Słoweniec Roko Zarnic argumentował: „Jeśli chcemy osiągnąć jakikolwiek postęp, należy rozstrzygnąć wszystkie te różnice.”

Pewien prawnik ze służby prawnej Rady powiedział ministrom, że departament ciągle pracuje nad zagadnieniem, czy te propozycje będą zgodne z zasadami rynku wewnętrznego i przepisami WTO. Narzekał on, że pierwotny dokument nie zawierał listy możliwych powodów, ponieważ stworzono ją dopiero później i powiedział, że służba prawna została uprzednio zmuszona do przyjrzenia się sprawie bez znajomości listy.

Powiedział jednak, że w każdym razie „nie jest to z pewnością dokument, który dawałby jakiegokolwiek gwarancje”. Kontynuując, prawnik stwierdził, że stało się tak, ponieważ lista

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

zawiera zastrzeżenia, iż jeżeli jakieś państwo członkowskie przywołuje jedno z kryteriów wymienionych na liście, wówczas nie musi to być konieczne zgodne z prawem oraz z zasadami WTO.

Możliwe powody obostrzeń na szczeblu ogólnokrajowym

- Moralność publiczna (w tym względy religijne, filozoficzne i etyczne),
- Ład publiczny;
- Unikanie obecności GMO w innych produktach, czyli przyczynianie się do zachowania systemów rolnictwa ekologicznego i konwencjonalnego;
- Unikanie obecności GMO w innych produktach, zwłaszcza takich jak produkty spożywcze w ramach programu „wolne od GMO”;
- Cele polityki społecznej, czyli podtrzymywanie pewnego typu rozwoju w wybranych obszarach wiejskich w celu zachowania aktualnego poziomu zatrudnienia (cele takie jak specyficzna polityka działania w odniesieniu do obszarów górskich);
- Planowanie rozwoju miast i wsi/ użytkowanie ziemi;
- Polityka kulturalna, np. podtrzymywanie tradycji społecznych pod kątem tradycyjnych metod gospodarowania lub dziedzictwa kulturalnego, w powiązaniu z charakterystycznymi cechami procesów produkcji na danym terytorium;
- Ogólne cele polityki działania ws. ochrony środowiska, inne niż ocena niekorzystnego wpływu GMO na środowisko, np. utrzymywanie pewnego typu cech krajobrazu naturalnego lub pewnych siedlisk i ekosystemów (tzn. ochrona zachowanego status quo), albo też specyficznych funkcji i usług w ramach ekosystemu (np. zachowanie i podtrzymywanie regionów zorientowanych przyrodniczo o szczególnych walorach przyrodniczych i rekreacyjnych dla obywateli).

Źródło: *Agra Europe Weekly (AE2455) z 18 marca 2011 r.: "Each member state must justify GMO opt-out individually - Dalli"*

CIOLOS OSTRO INTERWENIUJE W SPRAWIE UPROSZCZENIA WPR

Reforma WPR nałoży na sektor rolny pewne nowe zasady, pozbawiając go jednocześnie niepożądanego otoczki biurokracji, powiedział w minionym tygodniu unijny komisarz ds. rolnictwa Dacian Ciolos.

Przemawiając w Monachium, komisarz stanowczo stwierdził, iż to uproszczenie – jeden z najważniejszych priorytetów zidentyfikowanych przez ministrów rolnictwa i eurodeputowanych w toku reformy WPR – nie jest możliwe w każdym przypadku i utrzymując, że aby osiągnąć pożądane rezultaty, UE musi wprowadzić określone zasady.

W połowie marca delegacje Holandii i Danii do Rady ds. Rolnictwa przekazały do obiegu dokument w sprawie polityki działania, który zebrał niemal jednomyślne poparcie wśród państw członkowskich, domagających się zmniejszenia papierkowej roboty, kontroli i scentralizowanych przepisów w całej WPR. Ministrowie rolnictwa mieli omawiać ten dokument na *zeszłotygodniowym* zebraniu Rady.

Jednak Ciolos dał wyraźnie do zrozumienia, że przy reformowaniu WPR nie można kierować się wyłącznie celami uproszczenia, ostrzegając, że do osiągnięcia innych celów – zwłaszcza środowiskowych – wymagane są pewne zasady.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Wygłosił następujące zdanie w sprawie wymogów w zakresie ekologii: „Najprościej byłoby nic nie robić, ale to niemożliwe. Musimy zagwarantować, że wszyscy rolnicy zainwestują więcej w walkę ze zmianami klimatycznymi i osiągną pewien próg zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych. Włączenie tego w I Filar jest najprostszym i najpewniejszym środkiem do osiągnięcia skutecznego efektu dźwigni, zarówno na odcinku finansowym, jak i środowiskowym.”

Ciolos dostał się pod ostrzał silnej krytyki ze strony ministrów rolnictwa i eurodeputowanych z powodu swych propozycji stworzenia nowych wymogów proekologiczności – np. płodozmianu, odłogowania – co miałyby być dla rolników warunkiem wstępnym do otrzymywania pewnej części ich płatności bezpośrednich.

Komisarz ostrzegł tymczasem przeciwko ogólnemu podejściu uczestników reformy WPR, polegającemu na zgrupowaniu wszystkich celów pod sztandarem „uproszczenia”.

„Uproszczenie musi pozostać krokiem naprawdę w kierunku uproszczenia, nie może być ono skierowane na wprowadzanie celów politycznych kuchennymi drzwiami”, wyjaśniał Ciolos.

Kluczową rolę odegra grupa robocza

Niemniej jednak Ciolos dał zapewnienie, że WPR przekroczy cel, jakim jest zmniejszenie biurokracji do 2012 r. o 25%, i że w praktyce jest ona na dobrej drodze do 36% ograniczenia biurokracji w następnym roku.

Ciolos wskazał, że kluczową rolę w identyfikowaniu, które aspekty WPR mogą zostać ewentualnie zmniejszone, jako część procesu reform, będzie odgrywać nowa grupa robocza, składająca się z rolników i administratorów.

„Grupa ta dołączyła już do dyskusji w sprawie kluczowych aspektów reformy: definiowania czynnych rolników, wymogów proekologiczności, definicji kwalifikującego się obszaru ziemi, specjalnego wsparcia dla drobnych rolników, dostosowania zasad zarządzania i kontroli między dwoma filarami, programów rozwoju obszarów wiejskich, a w szczególności podejścia Leader”, stwierdził komisarz.

Przypomniał on ważną konferencję, zaplanowaną na 21 marca, gdzie grupa będzie wywierała nacisk w ramach dyskusji nad reformą WPR.

Ciolos kilkakrotnie powtórzył, że „szczególne wysiłki” skoncentrowane zostaną na rozwiązaniu problemu obciążeń administracyjnych związanych ze wzajemną zgodnością, włączając w to posunięcie zmierzające do uproszczenia w postaci przejścia od trzech rozporządzeń do jednego ogólnego.

Specjalną uwagę poświęci się także zmniejszeniu obciążeń administracyjnych i kontrolowaniu kosztów w przypadku drobnych rolników, wyjaśniał Ciolos.

Źródło: *Agra Europe Weekly (AE2455) z 18 marca 2011 r.: "Ciolos hits back on CAP simplification"*

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

PROPOZYCJE KOMISJI W SPRAWIE REFORMY WPR ODSUNIĘTE NA PAŹDZIERNIK

***Agra Europe* dowiedziała się, że propozycje reformy WPR ze strony Komisji Europejskiej prawdopodobnie nie zostaną ogłoszone wcześniej niż w połowie października.**

Unijny komisarz ds. rolnictwa Dacian Ciolos miał opublikować swój pakiet reform WPR w lipcu, zaraz po propozycjach budżetowych Komisji na okres po 2013 roku.

Według informacji uzyskanych ze źródeł w *zeszłym* tygodniu, w świetle dokumentu w sprawie budżetu, który ma ukazać się latem, DG Rolnictwo będzie potrzebować więcej czasu na doprecyzowanie swych planów reform WPR.

Ciolos obiecał przeprowadzić ocenę wpływu (IA), aby przetestować skutki różnych scenariuszów redystrybucji WPR, przed wypracowaniem konkretnych propozycji.

Plany budżetowe podają całkowitą liczbę, odpowiadającą wielkości dostępnych środków z tytułu WPR w ciągu roku, a DG Rolnictwo będzie próbowała stworzyć IA, która podzieli pieniądze znajdujące się aktualnie na stole negocjacyjnym.

Te wymogi czasowe, w połączeniu z obowiązkowym sześciotygodniowym okresem konsultacji wewnętrznych – podczas których inne departamenty Komisji szczegółowo badają plany – sprawiają, że najwcześniejszą realistyczną datą opublikowania propozycji będzie połowa października, stwierdziły źródła.

Współustawodawcy szukają odpowiedzi

Tymczasem Rada Ministrów Rolnictwa miała zamiar wykorzystać *zeszłotygodniowe* spotkanie (które odbyło się w czwartek 17 marca) do uzgodnienia własnych jednorodnych wniosków w sprawie reformy WPR, w odpowiedzi na wstępny listopadowy dokument Komisji.

Dziennikarze *Agra Europe* dowiedzieli się z pewnego źródła, że dyskusje będą się toczyć do ostatniej chwili i mogą wcale nie zaowocować stworzeniem jednorodnego dokumentu – biorąc pod uwagę fakt rozbieżnych opinii państw członkowskich w sprawie kierunku, w jakim powinna zmierzać reforma WPR. Prowadzone w połowie marca dyskusje między urzędnikami wyższego szczebla pokazały, że zastrzeżenia wobec wniosków spisanych przez węgierską prezydencję są wciąż powszechne, zwłaszcza ze strony proreformatorskich delegacji, takich jak brytyjska, duńska i szwedzka.

Okazało się także, że Raport Dossa, czyli odpowiedź Parlamentu Europejskiego na koncepcje reformy WPR, według Komisji, zostanie opublikowany z opóźnieniem.

Ostateczny termin zgłaszania kolejnych poprawek eurodeputowanych do dokumentu niemieckiego sprawozdawcy został przesunięty na 17 marca.

To opóźnienie zostało ustalone kilkanaście dni temu przez koordynatorów wobec silnej krytyki pojawiającej się na początkowych debatach Komitetu Rolnego. Kontrowersje wywołał raport, domagający się jedynie ograniczonej redystrybucji płatności WPR między państwa członkowskie oraz tego, aby wypłaty z I Filaru były uwarunkowane spełnieniem obowiązkowych działań proekologicznych w II Filarze.

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Niemniej jednak wciąż przed nami głosowanie w sprawie raportu na poziomie Komitetu – odbędzie się ono 2 maja.

Wielu europosłów, w tym przewodniczący Komitetu Paolo de Castro (centrolewicowy włoski deputowany) przekonywało do przedłużenia procesu zmian, aby pozwolić Komitetowi Rolnemu – a wreszcie całemu Parlamentowi – na stworzenie silnego i wspólnego stanowiska w sprawie reformy WPR, tak, aby te koncepcje zostały uwzględnione przez Komisję.

W zeszłym tygodniu poinformowano, że de Castro jest mocnym kandydatem na sprawozdawcę Europarlamentu w sprawie reformy WPR, jak tylko osiągnięty zostanie etap ustawodawczy (w ślad za propozycjami Komisji)

Osiągnięto już porozumienie odnośnie przekazania dokumentów w tej sprawie członkowi frakcji socjalistów w Komitecie Rolnym.

Źródło: Agra Europe Weekly (AE2455) z 18 marca 2011 r.: "Commission CAP reform proposals set back to October"

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione